

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

Articulus. IV. An creatura sit Capax dominij proprietatis adversus Deus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

ARTICVLVS QVARTVS.

An creatura sit capax dominii proprietatis aduersus DEUM.

18. **C**ertum est defacto DEUM ini-
re onerosum contractum cum
creatura, vi cuius spondet
DEUS se daturum creaturæ in præmium
vitam æternam, si operata fuerit opus su-
pernaturale virtuosum à gratia dignifica-
tum.

Certum est secundo DEUM posito à
creatura tali opere obligari ad dandum
præmium, dubium est celeberrimum, an
superior obligatio sit à virtute fidelitatis,
quam certum est DEO inesse erga creatu-
ram, vel verò sit etiam à virtute iustitiæ
commutativæ, proinde an DEUS sit capax
hujus iustitiæ erga creaturam, consequen-
ter an creatura sit capax juris proprietatis
aduersus DEUM, scilicet an in casu pos-
to creatura ponendo actum supernatura-
lem meritorium acquirat hoc jus contra
DEUM, ita ut hic si per impossibile ne-
garet creaturæ vitam æternam, faceret
illi strictam injuriam.

In eo autem differt obligatio fide-
litatis ab obligatione iustitiæ commutativæ,
quod ex promissione fidelitatis nullum re-
sultat jus in promissario, sed DEUS se de-
terminat ad unum ex duobus extremis li-
bertatis, ita ut oppositum reddat sibi in-
decens; è contra obligatio iustitiæ supponat
in eo cui obligatur, jus stringens li-
bertatem ejus, qui obligatur.

Dicendum est cum Vasquez *prima*
parte Disp. 85. & sequente contra Suar.
opusc. de iustitia sect. 1. & 2. esse incapaci-
tatem creaturam juris proprietatis aduersus
DEUM. Probatur primò: si creatura
esset capax juris stricti, seu proprietatis v.g.
ad gloriam ut coronam, positus meritis in
DEO deberet componi obligatio strictæ,
seu commutativæ iustitiæ ad collationem
gloriæ cum perfecto proprietatis dominio
in eandem gloriam: DEUS enim est es-
sentialiter perfectus proprietarius gloriæ,
ita ut hanc perfectionem nequeat abdicare
per numerum 17. Siquidem creaturæ est
essentialis servitus relatè ad DEUM,
quoad omnia à DEO dependentia; atqui
obligatio iustitiæ commutativæ non potest
componi cum perfecto proprietatis domi-
nio in gloriam: perfectum enim domi-
nium DEI in gloriam est moralis potestas
disponendi honestè de gloria ad libitum
DEI, atque adeo absque ullius injuria *per*
numerum 16. Sed obligatio iustitiæ com-
mutativæ ad collationem gloriæ, nequit
cum dicta morali potestate disponendi ho-
nestè, & absque injuria creaturæ acqui-
rentis jus proprietatis ad gloriam ut mer-
cedem suppositis meritis componi.

Probatur secundò, si creatura posset
acquirere jus strictum ad gloriam sub o-
nere meritorum promissam, creatura pos-
tis

tis meritis posset disponere ad suum libitum de promissa gloria contra libitum DEI, citra hujus injuriam eo modo, quo in humanis habens jus proprietatis v. g. in librum potest sine ullius injuria ad libitum disponere: sed repugnat, ut creatura positus meritis sic disponat de promissa gloria: hoc enim arguit DEUM carere dominio perfecto in gloriam: sed quod id à se abdicaverit, sicut donator libri abdicat à se dominium, saltem pro tempore consequente ad translationis instans secundum omnes: DEUS autem non potest abdicare suum dominium: aliunde in solidum stare non potest simul penes plures per dicenda.

19. Aſſeclæ Suarii variè defendunt hujus ſententiam, reſpondentque ad argumenta noſtra. Primò Gonzalez tom. 3. *Diſp.* 19. docet creaturæ jus ſtrictum in promiſſam gloriam eſſe imperfectum, utpote reſpiciens ſolum aliquem uſum, nempe quod haberet jus fruendi gloriã, ſecus jus deſtruendi, aut alienandi gloriam, quale jus putat componi cum perfecto DEI dominio ad eandem gloriam, etſi in ſenſu composito promiſſionis oneroſa absque injuria non poſſet negare promiſſam gloriam: hoc autem non præjudicaret perfecto dominio divino, eo quod ad hanc obligationem non ſit neceſſaria ex parte DEI abdicatio ullius partis domini, quod ſic probat: jus ſtrictum creaturæ competens ad gloriam haberet pro objecto, ſive termino uſum duntaxat gloriæ talem, qui oriretur à perfecto DEI dominio: hujus enim actus foret illa promiſſio, per quam DEUS ſibi imponeret neceſſitatem dandi talem uſum nempe fruitionem promiſſæ gloriæ, atqui hæc promiſſio eſt immediatum exercitium di-

vini domini, ergo jus ſtrictum competens creaturæ ad gloriam acquireret creatura mediante promiſſione divinã, ergo ſicut promiſſio divina non deſtruit dominium divinum utpote actus ſecundus hujus, ita uſus, ac fruitio gloriæ jure ſtricto debita creaturæ mediante dicta promiſſione non deſtruit dominium divinum.

Contra hanc ingenioſam ſolutionem eſt primò: ante promiſſionem creatura caret ſtricto omni jure in DEUM ad gloriæ uſum, ergo DEUS mediã promiſſione id transfert in creaturam, ſed nequit transferre, quia aut DEUS eo ſe ſpoliaret, aut in ſolidum quoad uſum gloriæ ſtaret penes utrumque: neutrum autem eſt poſſibile. Secundò per adverſarios denegatio uſus gloriæ eſt injuſta, ergo DEUS caret perfecto dominio in uſum gloriæ, ut argumenta noſtra evincunt.

20. Reſpondet aliter Iſquierdo *de DEO Diſput.* 35. à numero 267. Soli creaturæ competere perfectum dominium ad promiſſam ſub onere meriti gloriam: DEO autem nullum, quia DEI dominium ſe ſolum poſteſt extendere ad uſus omnes poſſibiles; denegatio autem promiſſæ gloriæ poſitis meritis eſt impoſſibilis, ergo DEI dominium nunquam poſitis meritis ſe extendit ad denegandam gloriam.

Contra eſt & quarto, an promiſſio reddens DEO impoſſibilem denegationem gloriæ transferat jus ſtrictum pro ſigno poſteriori in creaturam ſuppoſitis meritis vel non? ſit non, ergo creatura nullum acquirat jus contra DEUM. Si ita, ergo pro eo ſigno eſſet jus in creatura & non eſſet in DEO pro eodem ſigno, quia pro eo ſigno titulus diſponendi eſt renunciatus, ſeu abdicatus à DEO, ergo fuit in DEO &

& defacto non remanet: aliàs esset penes duos in solidum; nequit autem esse abdicatus utpote essentialis DEO pro signo priori ad promissionem.

21. Obiicies primò scripturam, secundum quam *ad Romanos 4.* justis merces non reputatur secundum gratiam, sed secundum debitum & secundæ ad *Timoth.* ultimo est reposita illis corona justitiæ reddendæ à DEO ut justo judice.

Secundò servitus essentialis creaturæ stat cum stricta amicitia, seu filiatione adoptiva erga DEUM ut supremum essentialem Dominum, ergo etiam stare potest cum jure stricto contra DEUM, & hujus justitiæ commutativa erga creaturam.

Tertiò promissio divina potest obligare DEUM ex fidelitate, ergo etiam ex justitia stricta cum non minus implicet DEUM esse fallacem contra veracitatem, ac infidelem contra fidelitatem, quam injustum.

Respondeo ad primum textus scripturæ & sanctorum Patrum esse intelligendos de justitia generali, seu latissimè sumpta, nempe pro omni virtute ponente æqualitatem cum regula rationis; omnis enim æquat in suo genere dictamen rationis: aut de justitia providentiali, vi cuius DEUS ut providus gubernator providet creaturæ rationali de cunctis illi proportionatis citra jus in creatura ad bona proportionata: aut de justitia distributiva præmiorum secundum mensuram meritorum citra obligationem servandi proportionem præmii cum merito: ab hac enim obligatione DEUS titulo supremi dominii est exemptus. Ratio sic interpretandi scripturas, & Patres est, quòd alibi scriptura, ac Patres loquantur de justitia generali ut *Matth. 5. Nisi abunda-*

verit justitia vestra. Idem Beati, qui esuriunt, & sitiunt justitiam, & alibi sancti Patres excludunt à DEO justitiam commutativam, ut Augustinus Libro 3. de libero arbitrio capite 16. DEUS, inquit, nulli debet aliquid, & libro 1. confessionum c. 4. Reddit debita nulli debens. Anselmus in Profolog. c. 10. Fustus es, non quia reddis debitum, sed quia facis, quod decet te summè bonum. Nec sanctus Thom. præter generalem justitiam agnoscit aliam in DEO prima parte q. 21. Art. 1. ad 3.

Ad secundum est disparitas: quod ad strictam amicitiam creaturæ cum DEO opus non sit, ut cedat ullam perfectionem creaturæ, neque ut in hac deficiat essentialis servitus, sed ut misericorditer & liberè assumat creaturam servam in amicitiam, id est, arcanorum communicationem citra ullum jus rigorosum creaturæ ad amicitiam; stricta autem justitia in DEO erga creaturam est cessio alicujus perfectionis divinæ, nempe juris proprietatis adversus DEUM, ac in creatura cessaret essentialis servitus, relatè ad id, ad quod haberet strictum jus. Hinc colligitur differentia, cur servitus respectu Domini creati capax sit stricti juris quoad aliquos usus contra Dominum, imò quod penitus possit cessare, quia est accidentalis & inducta à legibus positivis, consequenter per easdem est tollibilis: Sic secundum eas tollitur per filiationem adoptivam §. *ultimo instit. de adoptionibus.*

Ad Tertiùm est disparitas: quod vi fidelitatis, ac veracitatis nulli, nisi sibi met ipsi obligetur obligatione, quæ non est cessiva alicujus perfectionis, sed duntaxat hanc ligat, ne licite queat oppositum promisso facere: obligatio autem

strictæ

strictæ justitiæ obligat DEUM non sibi, sed creaturæ cedendo huic perfectionem juris proprietatis adversus se.

Pro reliquis Nota primò: jus DEI adversus peccatorem esse abdicabile ex misericordia, aut fidelitate, secus ex rigore justitiæ strictæ: ibi enim est juris accidentaliter acquisiti cessio per liberam acceptionem DEI acceptantis jus tractandi peccatorem ut inimicum supposito peccato, si autem DEUS obligaretur justitiæ strictæ, amitteret jus proprietatis supremi domini, & creatura id acquireret; nulum autem acquirit in primo casu.

Nota secundò DEUM posse habere ligatum jus proprietatis ad usum hujus licite exercendum suppositâ promissione, secus ligatum ad usum validum, unde sicut DEUS non implens per impossibile promissionem conciperetur formaliter infidelis, secus formaliter non omnipotens, sed solum consequenter ac arguitivè ita non formaliter sed arguitivè non foret supremus Dominus, formaliter autem esset, & quatum est de se sine injuria adversus creaturam valide se exerceret denegando promissum præmium.

ARTICVLVS QVINTVS.

Quarum rerum dominium proprietatis sit in Angelis, hominibus, ac Christo ut homine.

22. **T**Riplex est genus bonorum, quorum homo capax est. Primò bonorum intrinsecorum, quibus homo, aut constituitur, ut anima, & corpus, aut perficitur, eaque, aut naturalia extrinseca, ut pulchritudo, aut intrinseca, ut sanitas, ex intrinsecis sunt quædam spiritualia naturalia, ut probitas actusque vitales liberi; quædam sunt supernaturalia ut dona gratiæ à DEO infusa, aut DEO ut Authore supernaturali cooperante ab homine elicita, ut actus liberi supernaturales. Secundò bo-

norum extrinsecorum, quorum tamen mensura est intra hominem ut fama, honor, laus, &c. fama enim est æstimatio de vita, moribus, ac dotibus alicujus; honor est excellentiæ alterius testificatio, læditur contumeliâ, convitio vel similibus actibus, ut signis aut factis: fama verò per detractionem. Tertio bonorum purè externorum, quæ nempe nec sunt intra hominem, nec intra hunc habent mensuram determinatam, ut bona fortunæ E. g. fundi, domus, servi.